

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา Young Smart Farmer จังหวัดเลย มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรเกษตรกร กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา Young Smart Farmer ปีงบประมาณ 2558 ของสำนักงานเกษตรจังหวัดเลย กรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งหมด 30 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 รายละเอียดประชากร Young Smart Farmer ปี 2558 จังหวัดเลย

ที่	อำเภอ	ปี 2558 (ราย)
1	อำเภอเมืองเลย	2
2	อำเภอดีงสะเกษ	2
3	อำเภอด่านซ้าย	3
4	อำเภอภูเรือ	2
5	อำเภอนาแห้ว	1
6	อำเภอปากชม	2
7	อำเภอเซียงคาน	2
8	อำเภอท่าลี่	2
9	อำเภอภูหลวง	4
10	อำเภอภูกระดึง	2
11	อำเภอหนองหิน	2
12	อำเภอผาขาว	2

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	อำเภอ	ปี 2558 (ราย)
13	อำเภอเอราวัณ	2
14	อำเภอนาค้าง	2
รวมทั้งสิ้น		30

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) ประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิด (close-ended-question) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended-question) ซึ่งมีคำถามในลักษณะเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคมและเศรษฐกิจของ Young Smart Farmer

ตอนที่ 2 ศักยภาพของ Young Smart Farmer

ตอนที่ 3 กระบวนการพัฒนา Young Smart Farmer

ตอนที่ 4 ปัจจัยเอื้อต่อการพัฒนา Young Smart Farmer

ตอนที่ 5 แนวทางการพัฒนา Young Smart Farmer

ตอนที่ 6 ปัญหา และข้อเสนอแนะ Young Smart Farmer

3. การตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

3.1 การตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ให้ คณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบข้อคำถาม ความเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมนำมาปรับปรุงแก้ไข

รายละเอียดตารางการจัดเก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์

ที่	วัตถุประสงค์	การจัดเก็บข้อมูล
1	เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของ Young Smart Farmer	<p>1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล</p> <p>1.1 เพศ</p> <p>1.2 ปัจจุบันท่านมีอายุ</p> <p>1.3 ระดับการศึกษาสูงสุดของท่านคือ</p> <p>1.4 สถานภาพการสมรส</p> <p>1.5 ประสบการณ์การทำ</p> <p>2) ปัจจัยทางด้านสังคม</p> <p>2.1 การเป็นอาสาสมัครและผู้นำชุมชน (มีตำแหน่งทางสังคม)</p> <p>2.2 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร ที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตร</p> <p>2.3 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร</p> <p>3) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ</p> <p>3.1 การถือครองที่ดิน</p> <p>3.2 กิจกรรมการเกษตรที่ทำ</p> <p>3.3 จำนวนแรงงานด้านการเกษตร</p> <p>3.4 รายได้ของครัวเรือน</p> <p>3.5 ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน</p>
2	เพื่อศึกษาศักยภาพของ Young Smart Farmer ตามตัวชี้วัดที่กรมส่งเสริม การเกษตรกำหนด	<p>1.มีความรู้ในเรื่องที่ทำอยู่</p> <p>1.1 สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยี หรือให้คำแนะนำปรึกษาให้กับผู้อื่นได้</p> <p>1.2 สามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบหรือจุด เรียนรู้ให้กับผู้อื่น</p>

ที่	วัตถุประสงค์	การจัดเก็บข้อมูล
	<p>เพื่อศึกษาศักยภาพของ Young Smart Farmer ตามตัวชี้วัดที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด (ต่อ)</p>	<p>2. มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ</p> <p>2.1 สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลทั้งจาก</p> <p>2.1.1เจ้าหน้าที่</p> <p>2.1.2Internet</p> <p>2.1.3Tablet</p> <p>2.1.4Smart Phone</p> <p>2.2 มีการบันทึกข้อมูล</p> <p>2.3 มีการใช้ข้อมูลมาประกอบการบริหารจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>2.4 มีการนำข้อมูลมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอาชีพของตนเองได้</p> <p>3. มีการบริหารจัดการผลผลิตและการตลาด</p> <p>3.1 มีความสามารถในการบริหารจัดการปัจจัยการผลิต แรงงาน และทุน ฯลฯ</p> <p>3.2 มีความสามารถในการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดเพื่อให้ขายผลผลิตได้</p> <p>3.3 มีการจัดการของเหลือจากการผลิตที่มีประสิทธิภาพ (Zero waste management)</p> <p>4. มีความตระหนักถึงคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค</p> <p>4.1 มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน</p> <p>-GAP</p> <p>-GMP</p> <p>-เกษตรอินทรีย์</p>

ที่	วัตถุประสงค์	การจัดเก็บข้อมูล
	เพื่อศึกษาศักยภาพของ Young Smart Farmer ตามตัวชี้วัดที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด (ต่อ)	<p>4.2 ได้รับการอบรมเกี่ยวกับ มาตรฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> -GAP -GMP -เกษตรอินทรีย์ <p>4.3 มีกระบวนการผลิตที่สอดคล้องกับมาตรฐาน GAP GMP เกษตรอินทรีย์ หรือมาตรฐานอื่น ๆ</p> <p>5. มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม/สังคม</p> <p>5.1 มีกระบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม (Green Economy)</p> <p>5.2 มีกิจกรรมช่วยเหลือชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ความภูมิใจในความเป็นเกษตรกร</p> <p>6.1 มีความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพการเกษตร</p> <p>6.2 รักและหวงแหนพื้นที่และอาชีพทางการเกษตรไว้ให้รุ่นต่อไป</p> <p>6.3 มีความสุขและพึงพอใจในการประกอบอาชีพการเกษตร</p>
3	เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา Young Smart Farmer ของจังหวัดเลย	<p>การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา Young Smart Farmer ระยะที่ 1 และระยะที่ 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหา - วิธีการ - วิทยากรโดยรวม - สถานที่ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน - ระยะเวลา

ที่	วัตถุประสงค์	การจัดเก็บข้อมูล
4	เพื่อศึกษาปัจจัยเงื่อนไขที่มีผลต่อการพัฒนา Young Smart Farmer	1. สมาชิก Young Smart Farmer 1.1 อายุ 1.2 กิจกรรมการเกษตร(ข้าว ไม้ผล พืชไร่ สวนผสม) 1.3ระดับการทำกรเกษตร (พอเพียง เศรษฐกิจ สังออก) 1.4 การเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม 2. เจ้าหน้าที่ 2.1 สำนักงานเกษตรอำเภอ 2.2 สำนักงานเกษตรจังหวัด 3. กิจกรรมในการเรียนรู้แต่ละครั้ง 4. เนื้อหาหลักสูตร 5. วิทยากร 6. ผู้รู้/ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ 7. แหล่งเรียนรู้ 8. หน่วยงานภาคีเครือข่าย 9. ระยะเวลาการเรียนรู้แต่ละครั้ง
5	เพื่อศึกษาปัญหาข้อเสนอแนะ ในการพัฒนา Young Smart Farmer ของจังหวัดเลย	ตามประเด็นปัญหาในการประเมิน ศักยภาพของ Young Smart Farmer ตามตัวชี้วัดที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์ Young Smart Farmer จังหวัดเลย จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาสรุป แปลผลและรายงานผล ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดเก็บ ดังนี้

- 4.1 จัดทำแผนการจัดเก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่เก็บข้อมูล
- 4.2 จัดเตรียมแบบสัมภาษณ์และวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อการเก็บข้อมูล
- 4.3 ประสานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อนัดหมายเกษตรกร
- 4.4 ผู้วิจัยออกไปสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
- 4.5 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ บันทึกคะแนน แต่ละข้อลงในแบบลงรหัส นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ ค่าสถิติที่ใช้ ดังนี้

- 5.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร สภาพสังคมและเศรษฐกิจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation : S.D.) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum)
- 5.2 กระบวนการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ แสดงการวิเคราะห์เป็นร้อยละ (Percentage)
- 5.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ แสดงการวิเคราะห์เป็นร้อยละ (Percentage)
- 5.4 ปัญหา และข้อเสนอแนะ ตามประเด็นคุณสมบัติการเป็น Smart Farmer แสดงการวิเคราะห์เป็นร้อยละ (Percentage)